

Proeftuin 'Overgang van Basisonderwijs naar Secundair Onderwijs'

De kraal

SG
Katholieke
Scholen
Kessel-Lo

KSLeuven

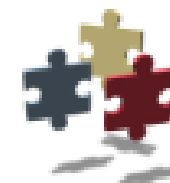
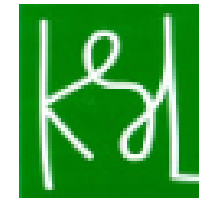

VCLB Leuven

BaSO-project

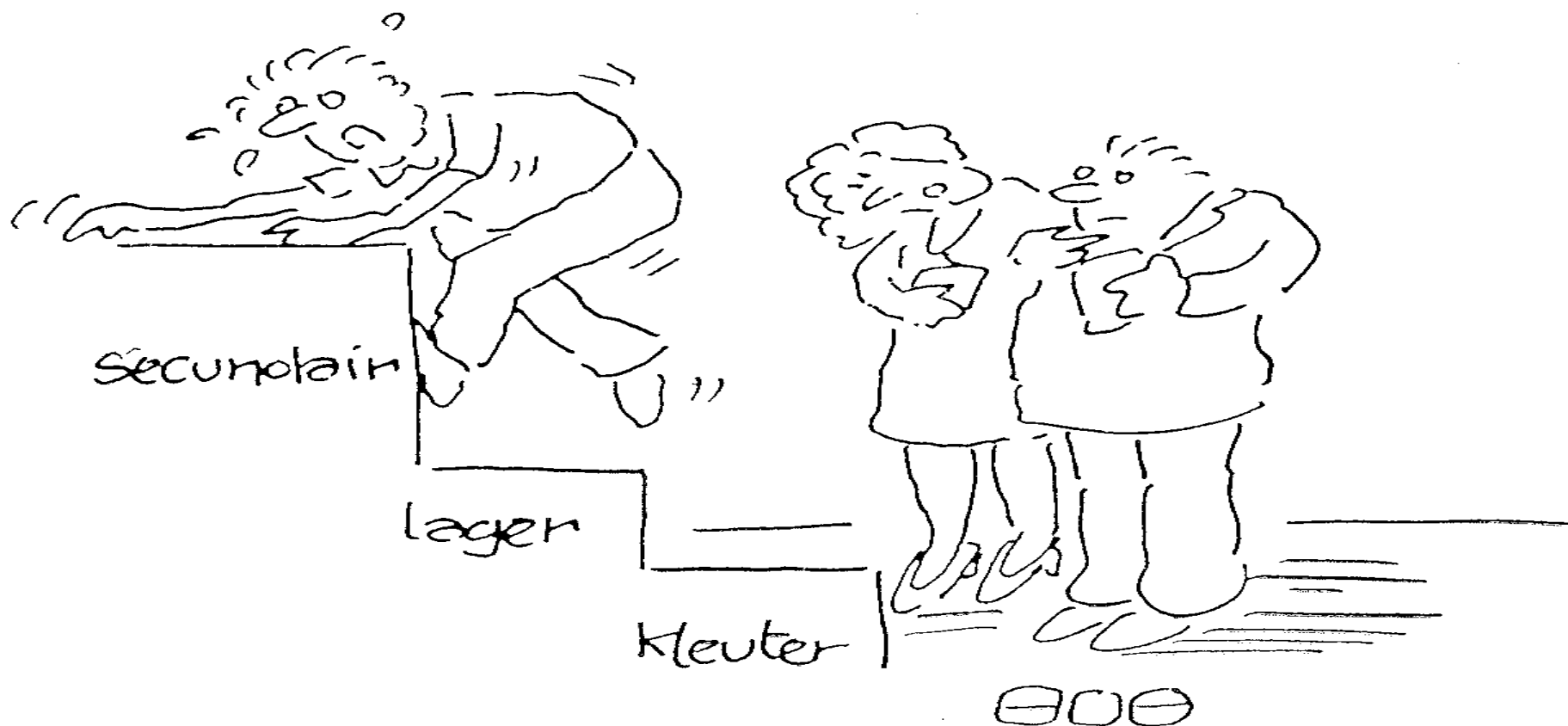
Leuven

Proeftuin 'Overgang van Basisonderwijs naar Secundair Onderwijs'

KSLeuven

VCLB Leuven

Aanloop tot het BaSO-project

Een platform van samenwerking tussen BaO en SO in regio Leuven vanaf 2002

- Overleg leraren en directies
- Knelpunten en werkpunten
- Bezoekdagen

de basis voor het proeftuinproject

Krachtlijnen proeftuinproject

Centraal: vlotte overgang van BaO naar SO

- voor elke leerling
- speciaal voor kansarme en kwetsbare leerlingen, voor jongeren met extra onderwijs- en zorgbehoeften
- werken aan continuïteit van zorg en methodiek
- draagkracht van scholen ondersteunen
- beleidsvoerend vermogen van scholen verhogen

samenwerken in een regio tussen BaO en SO
 via het netwerk scholengemeenschappen
stevige basis voor een duurzame samenwerking

Drempels tussen BaO en SO

■ Breuk in de zorg

- Opgebouwde expertise in begeleiding van de individuele leerling gaat verloren.
- Door gebrek aan relevante informatie gaat kostbare tijd voor het verderzetten van gerichte begeleiding verloren.
- Geen afdoend systeem om binnen een wettelijk en deontologisch kader de opgebouwde expertise door te geven aan SO.

BaSO-fiche = zorgfiche ontwikkelen

Drempels tussen BaO en SO ⁽²⁾

- **Communicatie tussen school en ouders**
 - In BaO: laagdrempelig
 - In SO: contacten aan schoolpoort vallen weg
- **Communicatie over zorg**
 - Nood aan verdieping op beide niveaus

BaSO-fiche = een hulpmiddel

Drempels tussen BaO en SO ⁽³⁾

■ Elkaars zorgsystemen leren kennen

- Hoe gaan beide niveaus om met identieke zorgvragen?
- Welke begeleidingsinitiatieven zijn alleen haalbaar in de basisschool?
- Welke zorgvragen krijgen een andere invulling in de secundaire school?

Overlegplatform van zorg

Nieuwe zorgvragen bespreekbaar maken

Inhoudelijke accenten

■ Een BaSO-fiche

- Klemtoon op zorg
- Voor elke leerling
- Relevante gegevens
- Keuzeplan van de ouders
- Ouders als eindverantwoordelijke
- Communicatie met ouders en leerlingen
- Gepersonaliseerd via elektronische weg

BaSO-fiche: voor elke leerling

- ❑ Leerlinggegevens en schoolloopbaan
- ❑ Keuzeplan van ouders en kind
- ❑ Aandachtspunten gesprek SO
- ❑ Contact BaO en SO
- ❑ Terugkoppeling naar BaO
- ❑ Naam CLB-medewerker BaO

BaSO-fiche: inhoud

voor elke leerling

□ **Leerlinggegevens en schoolloopbaan**

- ATN sinds...
- Thuistaal
- De leerling zit op leeftijd.
of
- De leerling zit niet op leeftijd.

Voorbeelden

- Hij volgde speelleerklas voor instap 1e leerjaar.
- Zij is een jaar vroeger gestart.
- Zij deed 3e lj over na langdurig verblijf in ziekenhuis.

BaSO-fiche: inhoud

voor elke leerling

□ Keuzeplan van ouders en kind

ouders: later Tuinbouwschool

school: Jan onderhoudt heel graag mee de tuin van de school. We vinden dit een zeer goede keuze en denken dat Jan daarvoor openstaat.

ouders: 1A Moderne

Marie: 1A Latijn

school: Marie is onzeker en heeft vaak hulp nodig bij het studeren. Aangezien Latijn een dagelijkse extra inspanning vraagt, sluiten wij ons aan bij de keuze van de ouders.

BaSO-fiche – inhoud

voor elke leerling

□ **Aandachtspunten gesprek SO**

Bv.

Depressieve gevoelens van Lena en behandeling

Financiële situatie toelichten

Familiale situatie toelichten

Het toelichten van de emotionele kant van Piet.

Welke extra hulpmiddelen kan men Ann aanreiken?

BaSO-fiche – inhoud

voor elke leerling

□ **Contact BaO en SO**

De ouders gaan ermee akkoord dat de begeleidingsverantwoordelijke in SO contact opneemt met het zorgteam van BaO om de geboden ondersteunende aanpak toe te lichten.

□ **Terugkoppeling naar BaO**

De ouders gaan ermee akkoord dat de secundaire school het attest dat hun kind de eerst volgende drie schooljaren zal behalen, aan de lagere school meedeelt.

□ **Naam CLB-medewerker BaO**

BaSO-fiche: *voor sommige leerlingen*

- ❑ Sterke kanten van de leerling
- ❑ Geattesteerde leerstoornis
- ❑ Geattesteerde ontwikkelingsstoornis
- ❑ GONbegeleiding
- ❑ Leervorderingen: Ne., Fr., wisk.
- ❑ Leer- en werkhouding
- ❑ Socio-emotioneel functioneren
- ❑ Gezondheid

BaSO-fiche: inhoud

voor sommige leerlingen

□ Sterke kanten van de leerling

Voorbeelden

De leerling

- heeft een zeer verzorgd taalgebruik
of
- is sterk in spreekbeurten
of
- heeft een groot verantwoordelijkheidsgevoel
of
- is zeer geboeid door; bijzonder creatief
of
- is sociaal geëngageerd; is heel sportief.

BaSO-fiche: inhoud

voor sommige leerlingen

❑ Geattesteerde leerstoornis

ADD - ADHD – concentratiestoornis - dyscalculie
dyslexie – dyspraxie - andere

❑ Geattesteerde ontwikkelingsstoornis

Voorbeeld

Autismespectrumstoornis

❑ GONbegeleiding

** in BaO en nu afgesloten*

** in BaO en loopt verder*

** moet opgestart worden in SO*

Voorbeeld

De leerling krijgt GONbegeleiding voor zijn visuele handicap, voor slechtziendheid,...

BaSO-fiche: inhoud

voor sommige leerlingen

□ Leervorderingen: algemeen

Voorbeeld

Aandachtspunt

Naïma is pas twee jaar in België. Ze moet nog een aanzienlijke achterstand overbruggen. Dit doet ze goed, maar ze heeft nog extra tijd nodig. Het begrijpen van opdrachten speelt haar nog parten.

Geboden ondersteunende aanpak:

Extra uitleg in kleine groep

Aantal opdrachten beperken

Huiswerkbegeleiding buiten de school

BaSO-fiche: inhoud

voor sommige leerlingen

□ Leervorderingen: Nederlands

Voorbeeld

> Lezen: technisch lezen - begrijpend lezen

Aandachtspunt

Lezen en begrijpen van teksten binnen de tijd.

Geboden ondersteunende aanpak

Karel meer tijd gunnen. Een ander kind de tekst laten voorlezen. Vertellen wat er in een tekst /opdracht staat.

> Spelling

A: Lacunes in de basisvaardigheden.

G: Hilde mag een schema met spellingsregels gebruiken.

BaSO-fiche: inhoud

voor sommige leerlingen

□ leervorderingen: Frans

Voorbeeld 1

A: automatiseren

G: steeds opnieuw de bijkomende herhalingen aanbieden met de nadruk op expressief inoefenen.

Voorbeeld 2

A: verwerven en inoefenen van woordenschat

G: apart oefenschrift dat dagelijks wordt nagekeken door leraar en ouders.

BaSO-fiche: inhoud

voor sommige leerlingen

□ Leervorderingen: wiskunde

Voorbeeld 1

- A: inzicht in de verschillende maten:
oppervlaktematen, landmaten, volume
- G: herleidingtabel gebruiken bij oefeningen

Voorbeeld 2

- A: ruimtelijke oriëntatie en ruimtelijk inzicht
verdiepen
- G: werken met concreet materiaal, een kubus laten
bekijken, betasten, vullen,.....

BaSO-fiche: inhoud

voor sommige leerlingen

□ Leer- en werkhouding

Voorbeeld 1

- A:** concentratie. Piet heeft veel nood aan structuur en een rustige en prikkelarme omgeving. Na een schooldag kan hij zich nog moeilijk concentreren op zijn studiewerk, hoewel hij van goede wil is.
- G:** positieve aansporingen zijn zinvoller dan ingaan op elk ongewenst gedrag. Piet kan zijn energie positief kanaliseren via taakjes (boodschapper...)

Voorbeeld 2

- A:** Lieve heeft het moeilijk om zich te concentreren en zich in te zetten in de klas. Ze heeft moeite met opmerkingen. Deze werken vaak contraproductief.
- G:** heen-en-weerschriftje om de communicatie rond de opvolging van Lieve te bevorderen.

BaSO-fiche: inhoud

voor sommige leerlingen

□ Socio-emotioneel functioneren

Voorbeeld 1

A: laag zelfbeeld n.a.v. minder goede schoolresultaten.

G: erkenning, positieve feedback, aanmoediging, aandacht

Voorbeeld 2

A: sociale integratie, weerbaarheid, zelfvertrouwen.

G: Julie volgde een assertiviteitstraining.
Communicatie met de ouders.

Voorbeeld 3

A: pestslachtoffer, depressieve gedachten

G: individuele, ouder- en klasgesprekken, CLB-begeleiding.

BaSO-fiche: inhoud

voor sommige leerlingen

□ Gezondheid

Voorbeeld 1

A: Atopisch exzeem. Inspanningsastma. Allergieën.

G: Chris mag de jeuk verlichten met koud water.
Medicatie 's avonds thuis.

Voorbeeld 2

A: Onderzoek heeft bevestigd dat Els geen dieptezicht heeft.

G: Steeds vooraan in de klas zitten met het aangezicht naar het bord gericht

Geen BaSO-fiche?

- Als ouders in grote mate niet akkoord gaan met het voorstel van de school om de werk- en zorgpunten door te geven
- Als er geen overleg over het invullen van de BaSO-fiche heeft plaatsgevonden

Verwachtingen naar SO

- **Vanwege ouders**

- Verderzetten van de begeleiding

- **Vanwege BaO**

- Feedback over de oud-leerlingen

Engagementsverklaring - BaO

BaO-scholen engageren zich om de BaSO-fiche

- op te stellen voor elke leerling
- te integreren in de overgangsbegeleiding
- te bespreken binnen het zorgteam
- te bespreken met de ouders

Engagementsverklaring - SO

De SO-scholen engageren zich om

- respect voor de privacy te waarborgen
- de doorstroming van gegevens te bewaken
- het recht van ouders om de BaSO-fiche niet af te geven, te respecteren
- de ouders uit te nodigen voor een (intake)gesprek n.a.v. info BaSO-fiche of op vraag van ouders
- feedback over de SLO van oud-IIn. aan BaO

Engagementsverklaring - CLB

Het CLB engageert zich om

- de scholen bij de overgangsbegeleiding te ondersteunen
- te overleggen met het zorgteam
- ouders te ondersteunen in keuzeproces
- zorgcontinuïteit voor zorgleerlingen en kansarme leerlingen te organiseren

Meerwaarde BaSO-fiche

- Een voorbeeld van constructief samenwerken
- Ervaring en expertise doorgegeven
- Informatie leervorderingen
- 6 jaar begeleiding in de lagere school wordt positief afgesloten met een BaSO-fiche
- BaSO-fiche goede voorbereiding voor gesprek met ouders over de zorg voor hun kind
- In SO van bij de start gerichte begeleiding